

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THẢO

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÔNG NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THẢO

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÔNG NGHIỆP
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRẦN MINH YẾN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận văn là trung thực, do chính tác giả thu thập và phân tích, nội dung trích dẫn đều chỉ rõ nguồn gốc. Những số liệu và kết quả trong luận văn chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Người thực hiện luận văn

Nguyễn Thị Phương Thảo

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ tận tình từ phía tập thể và cá nhân:

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, Phòng Sau đại học đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với giáo viên hướng dẫn luận văn là **TS Trần Minh Yên**, người đã nhiệt tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu đề tài thạc sỹ.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Người thực hiện luận văn

Nguyễn Thị Phương Thảo

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn.....	3
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÔNG NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển bền vững và phát triển bền vững công nghiệp	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Nội dung cơ bản của phát triển bền vững công nghiệp	14
1.1.3. Những yếu tố tác động đến phát triển bền vững công nghiệp	24
1.2. Cơ sở thực tiễn về phát triển bền vững công nghiệp.....	32
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển bền vững công nghiệp tỉnh Bắc Ninh	33
1.2.2. Kinh nghiệm phát triển bền vững công nghiệp tỉnh Vĩnh Phúc	35
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn về phát triển bền vững công nghiệp cho tỉnh Thái Nguyên.....	37
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	38
2.2.2. Phương pháp xử lý và tổng hợp thông tin.....	39
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	39

2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
2.3.1. Tăng trưởng bền vững	39
2.3.2. Doanh nghiệp bền vững	43
2.3.2. Tổ chức không gian lãnh thổ và phân bố công nghiệp	48
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÔNG	
NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN	50
3.1. Khái quát về phát triển công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	50
3.1.1. Vài nét về con đường phát triển công nghiệp tỉnh Thái Nguyên.....	50
3.1.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật và kết quả hoạt động của ngành công nghiệp.....	50
3.2. Phân tích thực trạng phát triển bền vững công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	52
3.2.1. Tốc độ tăng trưởng công nghiệp tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010-2013	53
3.2.2. Doanh nghiệp bền vững	62
3.2.3. Tổ chức không gian lãnh thổ và phân bố công nghiệp	71
3.3. Các yếu tố tác động đến phát triển bền vững công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	76
3.3.1. Nhóm nhân tố về điều kiện tự nhiên	76
3.3.2. Nhóm yếu tố về dân số và nguồn nhân lực	82
3.3.3. Nhóm yếu tố về kinh tế - xã hội.....	83
3.4. Những thành công và hạn chế của PTBV công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái nguyên	87
3.4.1. Những thành công của PTBV công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	87
3.4.2. Những hạn chế của PTBV công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên và nguyên nhân	88

Chương 4. CÁC GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	90
4.1. Quan điểm và định hướng phát triển bền vững công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	90
4.1.1. Quan điểm phát triển.....	90
4.1.2. Định hướng phát triển	91
4.2. Các giải pháp chủ yếu nhằm phát triển bền vững công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	92
4.2.1. Lựa chọn ngành công nghiệp ưu tiên, công nghiệp mũi nhọn và phát triển công nghiệp phụ trợ	92
4.2.2. Điều chỉnh phân bố công nghiệp, xây dựng và phát triển đồng bộ các khu công nghiệp	93
4.2.3. Thực hiện chính sách phòng ngừa, bảo vệ môi trường trong công nghiệp và phát triển công nghiệp môi trường	94
4.2.4. Xử lý triệt để các cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng.....	96
4.2.5. Thực hiện tốt mối liên kết, hợp tác với các địa phương lân cận và cả nước, đặc biệt là với Hà Nội nhằm mục tiêu phát triển bền vững.....	101
4.2.6. Nâng cao vai trò quản lý Nhà nước, có chính sách hỗ trợ các doanh nghiệp nhằm phát triển công nghiệp theo hướng bền vững.....	102
KẾT LUẬN.....	103
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	105
PHỤ LỤC.....	107

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Ký hiệu	Nội dung
BVMT	Bảo vệ môi trường
CN	Công Nghiệp
CNH	Công nghiệp hoá
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá - Hiện đại hoá
CCN	Cụm công nghiệp
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GO	Tốc độ tăng trưởng
LĐ	Lao động
NSNN	Ngân sách Nhà nước
PTBV	Phát triển bền vững
PTBV CN	Phát triển bền vững công nghiệp
SXCN	Sản xuất công nghiệp
SX, PP	Sản xuất, phân phối
TN	Thái Nguyên
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân
VA	Giá trị gia tăng
WTO	Tổ chức Thương mại thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1:	Số lượng cơ sở sản xuất công nghiệp theo ngành công nghiệp giai đoạn 2010-2013	51
Bảng 3.2:	Số lượng lao động làm việc trong các cơ sở sản xuất công nghiệp giai đoạn 2010-2013	52
Bảng 3.3:	So sánh tăng trưởng công nghiệp và kinh tế tỉnh Thái Nguyên với cả nước.....	53
Bảng 3.4:	Giá trị sản xuất công nghiệp theo giá hiện hành và tốc độ tăng trưởng công nghiệp tỉnh Thái Nguyên	54
Bảng 3.5:	Giá trị gia tăng và tỷ lệ VA/GO ngành công nghiệp Thái Nguyên ..	55
Bảng 3.6:	Cơ cấu kinh tế tỉnh Thái Nguyên.....	57
Bảng 3.7:	Giá trị sản xuất công nghiệp theo giá hiện hành tỉnh Thái Nguyên theo ngành công nghiệp giai đoạn 2010-2013	58
Bảng 3.8:	Cơ cấu ngành công nghiệp tỉnh Thái Nguyên năm 2013	60
Bảng 3.9:	Một số sản phẩm công nghiệp chủ yếu tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010-2013	64
Bảng 3.10:	Tình hình tạo việc làm cho người lao động của tỉnh Thái Nguyên năm 2010-2013	66
Bảng 3.11:	Tổng thu nhập của người lao động trong các doanh nghiệp đang hoạt động theo ngành kinh tế.....	67
Bảng 3.12:	Giá trị sản xuất công nghiệp theo địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010-2013 (theo giá so sánh 2010 phân theo huyện, thành phố, thị xã)	74
Bảng 3.13:	Danh sách các khu công nghiệp trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	75

DANH MỤC CÁC BIỂU

Biểu đồ 3.1. Cơ cấu ngành công nghiệp tỉnh Thái Nguyên năm 2013	61
---	----

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1: Mô hình phát triển bền vững kiểu ba vòng tròn	8
Hình 1.2: Mô hình phát triển bền vững kiểu tam giác	8
Hình 1.3: Mô hình phát triển bền vững kiểu quả trứng	9
Hình 3.1: Vị trí tỉnh Thái Nguyên trong vùng Đông Bắc	78